

Naročnina: Po pošti ali z dostavljanjem na dom za celo leto K 288, za pol leta K 144, za četrti leto K 72, za mesec K 24. Za inozemstvo K 480.

Reklamacije za list so poštne proste.

Upravištvo je v Ljubljani, Frančiškanska ulica št. 6/I, Učiteljska tiskarna.

NAPREJ

Glasilo jugoslov. socijalno-demokratske stranke.

Hitro naraščanje cen.

Boljši časi, ponehanje draginje, ki ga nam tako pogosto obetajo nočijo priti. Nasprotno opažamo, da draginja gre silno kvišku. Blago slovljena dežela, ki bi morala nuditi dovolj živil in po zmernih cenah ter vse druge udobnosti, za katere je v resnici ustvarjena zemlja, muči prebivalstvo naravnost z bedo, z gladovanjem in pomanjkanjem vseh živinskih potrebščin. Plače in mezde so v razmerju s predvojnimi razmerami mnogo prenižane in vendar narašča v zadnjem času draginja kar skokoma. Poznavalci trga pravijo, da utegne narasti draginja to jesen povprečno kar za 25 do 30 odstotkov. Kakšne bodo življenske razmere po teh katastrofalnih perspektivah, posebno, če se pomislimo, da se uveljavlja z vso naglico tudi nezaposelost in nekaka splošna kriza v gospodarstvu! Klerikalci na eni strani agitirajo za podražanje živil, samostojneži na drugi, na tretji pa krmilari države ne store prav nič, da se omeji brezmejno izkoriščanje prebivalstva.

Valuta pada, pravijo, obenem pa izvažajo cele vlake živine iz države zlasti v Italijo. Na nekem semnju v naših premožljivih revirjih so kupili Italijani 200 glav živine in plača-

li po 24 K živo vago. Veletrgovci in agenti pokanjujejo žito, krompir in druge prideleke na njivi, da jih potem pospravijo, zadržujejo ali pa izvažajo in s tem, ker blaga na trgu primanjkuje, tirajo cene do neznosne višine kakšno imamo.

Nekaj torej ni v redu. In to je, kapitalistični razred vodi gospodarstvo tako, da muji gospodji čim več prilike za izkoriščanje. Na eni strani dobivajo velike dobičke prekupci, na drugi strani pa veliki producenti Ti, uboga para, pa glej v — zrak in stradal!

V Italijo pošiljajo na debelo živino in jajca, les itd. Za to dobimo lire, ki bodo ob priliki zopet padle v vrednosti, ko se jih raztrosi med državljani, iz Italije pa dobimo potem trikrat predrage mesne kouserve in makarone. Tako se obrača to kolo, na obeh straneh pa žanjejo kapitalisti, ki vživajo posebno protekcijo vlade, ogromne dobičke, ne da bi se kdo oziral na bedo. Država, cerkev (namreč njeni uslužbenec), vse dela roko v roki s kapitalisti, zato pa imamo take razmere, ki postajajo vsak dan slabše.

In vendar bo morala enkrat nehati ta nesocialnost!

Ali morda ne?

Avtokracija.

Vseh 26 paragrafov določa organizacijo železnice in aparat, kateri naj jo opravi.

Vrhovna inštanca je železniški minister, kateri o vsem definitivno odloča. Njemu so podrejene: generalna direkcija in oblasne direkcije, katerih upravniške in njih namestnike ter upravniške oddelke imenuje kralj z ukazom, na predlog železniskega ministra.

Predlog projekta ne daje nikjer železniskemu osebju pravice, do vhoda v izhodne upravne forume potom volitev. Minister in imenovani upravniški direktorji so predstavitelji delodajalca, države, dočim miso nikjer priznanj zastopniki osebja.

V železniskem odboru, ki je vrhovna inštanca v direkciji, odloča s dobrobiti osebja in daje nasvete ter izdeluje predloge ministru — ni zastopano osebje; to sestoji iz ravnatelja, načelnikov oddelkov in njih namestnikov.

To je izraz konservativnega mentaliteta, po katerem se delodajalec proglasa »gospodarjem v svoji hiši.« ki je pa preživel že v vseh državah, kakor tudi pri nas z zgodovino »Protokola sporazuma«, v katerem sta bila priznana 2 delavska zastopnika pri vsaki železniški direkciji.

Vedno kriv.

Ker je ostalo v vrhovnih forumih osebje brez zastopstva, je ostalo brez istega na celi črti. Član 38 odreja nižji »pokorščino naredbam predpostavljene« toda ravno isti član določa »pogojno pokorščino«, če bi bile te protive zakonom in predpisom, in »nepokorščino«, če bi bile v nasprotju s »kazenskim zakonom«. Tu mora uslužbenec pazno zbirati in na podlagi bogatih izkušenj urediti vse odredbe, da jih spravi v sklad s pravili, predpisi, železniškimi zakoni in kazenskim zakonom, katere vse mora bolje poznati, nego njegovi predpostavljenci. Če pa zagreši nehoti karkoli, mu visi nad glavo Damoklejev meč v podobi člena 40, ki mu ukazuje, da mora predpostavljene spoštovati in se mu v službi pokoriti. Karkoli torej uslužbenec napram temu ukrene, mora biti vendar le on kriv. Pragmatika je raztegljiva kakor elastika.

Zasobno življenje uslužbenca.

Ravnateljstva ne spuste »svojih« uslužbencev nikdar izpred oči, tudi tedaj ne, ko miso v službi in to poleg vseh veljavnih meščanskih zakonov, kateri jasno določajo, kaj je dovoljeno in kaj prepovedano. Člen 43 daje navodila o privatnem življenju; člen 45 predpisuje, da mora uslužbenec naznaniti vsako denarno globo in omejitve svobode, katero mu javna oblast nareka; člen 48 prepoveduje uslužbenecem, da se ne senejo v svojem prostem, izvenslužbenem času, odstraniti iz svojega službenega kraja. Vse to, kar bi kaka baba iz privatnega življenja uslužbenca naznanila in če bi bilo tudi povsem neosnovano, bi bilo pri policijskem duhu, ki vlada pri direkcijah zadostno, da se ubeleži. Pri opisovanju kvalifikacije (člen 64) bi se vse to združilo na pleča nesrečneža, kateri bi vsled tega, in če je bil najupornikejši v službi in izven nje ter vobče neoporekljiv, vendar vedno kriv. Najlepši pa je čl. 100., ki predvideva disciplinarne kazni za delikte izven službe. Železniska uprava prevzema s tem v svoje roke ulogo javnih sodišč; dosedanja praksa pa nam kaže, da je že doslej obsojala take, ki so bili od javnih sodišč oproščeni. Če bi pri tem ostalo, bi bilo povsem neznosno in železničari bi postali popolni sužnji. (Dalje prih.)

Volitev prisednikov in namestnikov v obrtno in vzklicno sodišče.

Dodatno k turradnemu razglasu z dne 27. avgusta 1921, št. 10.666/21, naznani sledijo:

1. IV. skupina, to za višja trgovska in višja netrgovska opravila nastavljenosebe in njih delodajalci volijo prisednike in namestnike v obrtno in prisednike v vzklicno sodišče v Ljubljani, v občinski dvorani na magistratu in sicer:

a) delodajalci v nedeljo dne 11. septembra 1921 in
b) delodajalci v torek dne 13. septembra 1921 — vsakokrat od 8. do 12. ure in 14. do 17. ure.
Ostala volišča ostanejo neizpremenjena.

2. Za glavno volišče, kamor je prinesli zapečatene vse volilne spise vseh VIII. sekcij, se določa mala dvorana mestnega doma v Ljubljani — Krekov trg.

3. Ob dnevnih volitev otvori volilni komisar ob določenih urah volitev neglede na število došlih volilcev ter jo zaključ

ob določenih urah, nakar smejo glasovnice oddati samo še oni volilci, ki se nahajajo v volilnem lokalu.

Volilci se na ta način, da v volilnem imeniku upisane osebe osebno oddajo glasovnice, pri čemer je pokazati izkaznice v svrhu, da jo volilni komisar zaznamuje. Osebe, ki nimajo izkaznice, ali pa imajo že zaznamovano izkaznico ne morejo voliti.

Raditega se vsi volilni upravičenci, ki tri dni pred začetkom tozadavne volitve ne bi prejeli izkaznice, pozivljajo, da iste dvignejo pri mestnem magistratu v posvetovalnici.

V ostalem se opozarja na predločeno in objavljeno razglasje ministrstva za trgovino in industrijo, oddelka v Ljubljani z dne 30. aprila 1921, št. 2783/21 in z dne 18. avgusta 1921, št. 3859/21 ter na magistratu razglas z dne 27. avgusta 1921, št. 10.666.

Dnevna kronika.

Načrt invalidskega zakona je izdelalo ministrstvo za socialno politiko. Predložen bo parlamentu vsklepanje. Načrt zakona smatra invalidom vse one, katerih delovna sposobnost je vsled vojnih posledic zmanjšala za najmanj 20%. Zakon jemlje v obzir tudi družinske člane invalidov, ter vdove in sirote padlih v vojni. Predvideva te vrste državnih podpor: Za invalide: brezplačno zdravljenje, oskrbovanje s protetimi in vsemi ortopedijskimi pomočnimi sredstvi, strokovna naobrazba, posredovanje dela in zasluzka, podpore za osnovanje samostojnega gospodarstva, brezplačno vožnjo, invalidnina in doklade, za družinske člane padlih, umrlih ali pogrešanih vojakov in umrlih invalidov, kakor tudi državljanskih vojnih žrtev predvideva invalidnino in doklade, strokovni pouk, posredovanje dela; za stariše, brate in sestre denarno podporo; za organizacije, ustanove invalidov, vdov in sirot denarno

podporo in razne ugodnosti. (Omeniti bi bilo pri tem, da zakon predvideva prisilno jemanje invalidov v službo pri podjetjih, kar je prav na mestu). Invalidna za 100% invalida znaša: za redova: 1800 dinarjev, kaplara 1860 D, podnarednika 1920 D, narednika 1980 D. Za častnike so določene posebne invalidnine. — Naši poslanci bodo na invalidni zakon obračali skrbno pažnjo za interese in zahteve vojnih invalidov, vdov in sirot.

Uradne ure pri delegaciji ministrstva financ, K. notici, ki jo je priobčil vaš cenjeni list v zadnjih dneh o uradnih urah pri delegaciji min. fin. v Ljubljani, si usojam podati nekoliko korekture. Omenjena, najbrž uradna notica ni povsem točna, kajti uradne ure so pri znatnem delu delegacije t. j. za cel računski oddelek, — čuje in — strnite od 8—14 in 16—19 ure, torej celih 9 ur na dan in vrh tega še ob nedeljah od 8—12, kolikor jih nima in ne sme imeti

nobeno podjetje. Dobro bi bilo, da bi se ustanovila tudi za državne urade, zlasti za finančne, posebna inspekcija rada, ki bi kontrolirala število uradnih ur, zlasti z ozirom na to, da so uradni lokali pri nekaterih uradih skrajno nehygienični. Če se zadnja trditve komu zdj neverjetna, naj si ogleda enkrat računski oddelek delegacije min. financ v Ljubljani. —1.

Razstava ženskih ročnih del na Osrednjem zavodu za žensko domačo obrt v Ljubljani št. 3—II, traja za čas velikega sejma vsak dan od 8. do 12. ure in od 14. do 17. ure v posloju Kmetijske družbe.

Prilike žolskega leta 1921—22 na javnih mestnih meščanskih šolah ljubljansk. Na javnih mestnih meščanskih ljubljanskih prične šolsko leto 1921—22 v sredo dne 14. septembra 1921 s skupno sv. mašo in v četrtek dne 15. septembra 1921 z rednim šolskim ponom. Vpisovalo se bo v ponedeljek dne 12. in v torek dne 13. septembra vselej od osmih do dvanajstih dopoldne in sicer: Za I. mestno deško meščansko šolo v šolskem posloju na Gasliški cesti št. 242, za I. mestno deklisko meščansko šolo v šolskem posloju na Sv. Jakoba trgu št. 1; za II. mestno deklisko meščansko šolo v šolskem posloju na Gasliški cesti št. 242. Vstop v I. razred meščanske šole je dovoljen le onim učencem in učenkam, ki so dovršili V. šolsko leto s splošno povzeto uspehom. Otroci, ki ne stanejo v Ljubljani, se načelno pri sprejemu očklanjajo. Vse podrobnosti se polzevedo pri šolskih ravnateljstvih pri vpisovanju.

Madžarski jezik se v smislu odredbe ministrstva prosvete odpravi iz vseh ljudskih šol v Vojvodini in drugod.

Podaljšanje policijske ure. Pokrajinska uprava, oddelek za notranje zadeve v Ljubljani je glasom razpisla z dne 3. t. m. na podlagi razglasa delne vlade z dne 11. julija 1921, oziroma § 2 ministrske naredbe z dne 3. aprila 1855 dr. zak. št. 62 podaljšala ob priliki velikega ljubljanskega sejma za čas od 3. do vključno 15. septembra 1921, policijsko uro za območje mestne občine ljubljanske nastopno: a) za vse gostilniške in kavarniške obrate (okrepčevalnice, buffete, šampanjske pavilione, turške kavarne itd. v ograjnem sejmšču do 1 ure po polnoči; b) za vse gostilne in restavracije v Ljubljani do polnoči; c) za kavarne sploh v Ljubljani (razven v točki d omenjene) do 1. ure po polnoči; d) kavarne Union, Ervopa, Slon in Narodna kavarna pa smejo biti odprte celo noč, z omejitvijo, da se po drugi uri ne smejo točiti nobene alkoholne pijače. Proti gostilničarjem in kavarnarjem, ki bi predstojajoča določila kršili, se bo ne samo strogo kazensko postopalo, temveč se jim bo odvzelo dovoljenje prekoračenja normalne policijske ure. Strogo prepovedano je po gostilnah in kavarnah petje in razgrajanje. Proti razgrajanjem se bo najstrožje postopalo.

Zdravstveni odsek za Slovenijo v Istri v Ljubljani razpisuje mesto asistenta na okulističnem oddelku splošne bolnišnice v Ljubljani. Interesenti se opozarjajo na razpis v uradnem listu.

Kulturni vestnik.

Predstave v Narodnem gledališču za čas velikega semnja. Narodno gledališče priredi ob času velikega semnja šest večernih predstav in sicer v operi: V torek, dne 6. septembra »Vaska šola«, »Scherezaada«; v četrtek dne 8. septembra »Toska«; v soboto, dne 10. septembra »Car men«. — V dramskem gledališču: V sredo, dne 7. septembra »Razvalina življenja«; v petek, dne 9. septembra »Golgo«; v nedeljo, dne 11. septembra »Borbas«. — Vstopnice za te vprizoritve prodaja dnevna blagajna od ponedeljka, 5. t. m. dalje v opernem gledališču vsak dan od 10. do pol 1. in od 3. do 5., razven tega so na prodaj v opernem kakor v dramskem gledališču zvečer pred vsako predstav. Pričetek vsake predstave ob pol osmih zvečer.

Narodna galerija v šolskem dvorodu št. 2 bo odprta vse dni ljubljanskega velikega sejma od 9. do 12. in od 12. do 17. Vstopnina 1 dinar. Vabimo obiskovalce semnja, da si ogledajo to zbirko moderne slovenske umetnosti.

B. Krekic: **Karakteristika ministrskega projekta službene pragmatike za železničarje.** Zolte železničarske organizacije so v sporazumu z ministrstvom izdelale pred letom dni neko službeno pragmatiko, katero poveljujejo kot povsem dovršeno stvar in katero nameravajo izdati kot zakon, ali pa potom naredbe, ali pa da jo predložijo kot projekt narodni skupščini v odobrenje.

V dnevi 19., 20. in 21. avgusta se je nameravalo obdržati službeni kongres, katerega so formalno sklicale zolte organizacije in to po višjem ukazu, kar je imelo namen pusti železničarjem v hrbet z že pripravljenno pragmatiko. S tem naj bi se našel izgovor, da so železničari sami za pragmatiko glasovali.

Že pred enim letom je dobil naš Savez to pragmatiko, da izreče o njej svoje mnenje, dal pa je tudi takoj svoj odgovor na njo, katerega smo objavili v »Ujedinjenju« od 20. septembra 1920 pod naslovom: »Principi za novo železničarsko pragmatiko.« Naš glas je tedaj ostal glas vpijočega v puščavi in star projekt je ostal brez izpremembe v veljavi.

V kratkih potezih hočemo železničarje spoznati s tem projektom, da bodo vedeli, kakšna pragmatika se za nje pripravlja s strani ministrstva, ter da bodo vedeli, kakšni svrhi je imel služiti žolti belgrajski kongres, kakšni svrhi v obče služiti, če bo sploh še sklican.

V naslednjem objavljamo karakteristiko pragmatike, naj ona sama govori:

Cela pragmatika obsega 10 oddelkov s 169 paragrafi in sicer:

I. oddelek: Splošne določbe z 12 paragrafi;

II. oddelek: Železniški odbor z 3 paragrafi;

III. oddelek: Sestava računa, dohodkov in izdatkov ter odnos oblasnih direkcij napram glavnim kontrolnim 11 paragrafi; IV. oddelek: Osebe državne železnice z 11 paragrafi;

V. oddelek: Dolžnosti, pravice in odnošaji železniskega osebja s 26 paragrafi;

VI. oddelek: Kvalifikacija železniskega osebja z 1 paragrafom;

VII. oddelek: Pripadnosti železniskega osebja s 33 paragrafi;

VIII. oddelek: Prestopki in kazni z 29 paragrafi;

Brzljavi.

NEKDO BO KOMPROMITIRAN.

LDU Zagreb, 3. sept. Pri preiskavi o bivšem komunističnem poslancu Miljušu je policija predložila mnogo kompromitirajočega gradiva, s katerega je razvidno, da je bil Miljuš vodja propagande za nelegalno borbo. Prvo zasliševanje je osebo vodil načelnik zagrebske policije dr. Šaban.

PRED VEČNIMI PROCESI.

LDU Zagreb, 3. sept. Razprava proti ubijalcu pokojnega Milorada Draškovića se bo vršila v Zagrebu, a ne kakor je bilo prej mišljeno v Beogradu.

KRVAVI KATOLIŠKI TEORO.

LDU, Praga, 4. sept. »Prager Presse« javlja iz Komorna, da je dopel tja češkoslovaški državljani Bolyes, ki je bil 13 mesecev interniran na Madžarskem. Izjavil je, da je bil svoj čas v Budimpešti s silo rekrutiran in da je potem služil v hotelu »Britannia« in da je bil priča umora 22 rumunskih in srbskih trgovcev. Bolyes je predložil fotografije o madžarskih zverstvih, ki so jih vršili pri teh umorih.

ALBANSKO VPRAŠANJE PRED ZVEZO NARODOV.

LDU, Ženeva, 3. sept. Na večerajšnji seji sveta zveze narodov, kateri je predsedoval kitajski delegat Wellington Ko, so pretresali albansko vprašanje. Angleški zastopnik Balfour je obširno poročal o albanskih mejah in zahteval, da ostanejo take, kakor jih je določila poslaniška konferenca v Londonu leta 1913. Nato je svet zveze narodov zasljal albanskega delegata škofa Nollia, ki je izjavil, da se strinja s poročilom delegata Balfourja. Zastopnik kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev g. Miljutin Jovanović, naš pooblaščen minister v Bernu, je zastopal stališče naše vlade, ki pristaja na mejo od leta 1913., a ki zahteva popravke meja pri Debru, Prizrenu in Skadru. Hkrati je izjavil, da naše čete niso zasedle albanskega ozemlja, temveč so zasedle demarkacijsko črto, ki je bila določena v premirju. Zveza narodov je soglasno sprejela predlog Balfourja. — O tej zadevi poroča Presbiter: Včeraj je svet zveze narodov v neoficielni seji zasljal albansko obtožbo, v kateri se trdi, da uprizarja kraljevina Srbov, Hrvatov in Slovencev nered v Severni Albaniji. Naš zastopnik g. Jovanović, poslanik

v Bernu, je ugotovil na podlagi note miriditske vlade, da gre tu za skupno vstajo kristjanov, ki zahtevajo neodvisno republiko z lastno vlado. Odgovor našega zastopnika je popolnoma iznenadil Albance, ki so pričakovali drugega nastopa. Svet zveze narodov se ni mogel odločiti, kaj naj stori v tem vprašanju in je sklenil, da izroči to vprašanje plenumu zveze narodov.

MEDNARODNO SODIŠČE.

LDU Praga, 4. sept. Predsednik Masaryk je podpisal ratifikacijski zapisnik o statutih mednarodnega sodišča. Češkoslovaška vlada predlaga v to razsodišče kot člane prof. Otavskaga od praškega vseučilišča, poslanika v Londonu Hastnega, profesorja na Sorbonni Oltisa in predsednika beograjskega kasacijskega sodišča Jovanovića.

GLAD V RUSIJI.

LDU, Moskva, 3. sept. Iz Saratova se poroča, da znaša število stradalcev v saratovski guberniji en milijon. V Saratovu so ustanovili občne jedilnice, v katerih dobiva 40.000 otrok kosilo. Kolera ponehava v Saratovu, razširja pa se v preteči meri trebušni legar. Dočim zadnji teden ni zbolel nihče za kolero, zbolj vsak dan 20 do 22 oseb za trebušnim legarjem. Iz Katana se javlja, da tam zbolj vsak dan 25 ljudi za pegastim legarjem.

ČEŠKOSLOVAŠKA POMOČ RUSIJI.

LDU Praga, 4. sept. Ministrstvo za narodno zdravstvo in češkoslovaški Rdeči križ sta sklicala kongres češkoslovaških zdravnikov, ki bo izdelal načrt za čim izdatnejšo pomoč Rusiji.

LDU Praga, 4. sept. Danes odpotuje v Moskvo češkoslovaška trgovska misija 8 članov, ki je vzela s seboj pet vagonov živil za Čehoslovake, ki se imajo vrniti iz Rusije.

NEMIRI NA KITAJSKEM.

LDU Nauen, 3. sept. Po brzljavi iz Londona je izbruhnila v kitajski provinci Hupei vstaja, ki je naperjena proti tujcem, čijih naselbine so kitajske čete opobile. Angleški poslanik je opozoril kitajsko vlado na to, da bodo Angleži morali ščititi svoje sonarodnjake, ako Kitajci ne bi mogli jamčiti za varnost. Francoske bojne ladje se baje nahajajo v borbi z vstasi. Pričakuje se, da izbruhne velika meščanska vojna, ki bi se utegnla razširiti preko pokrajine Hupei.

K. Iirije lahkoatletične tekme in rokomet Iirija : zmagalca 8. septembra. — V nedeljo 11. septembra ob 9. uri dopoldne distančni marš v sportni opremi. Start in cilj Iirija. Ob pol 16. uri nogometne tekme na prostoru S. K. Iirija in sicer dva kombinirana moštva ljubljanskih klubov in ob pol 1. uri reprezentanca Maribor; zmagalca 8. septembra. — V torek 13. septembra ob pol 18. uri na prostoru S. K. Iirije lahka atletika. — V petek 16. septembra ob 6. uri zjutraj start avtomobilne vztrajnostne tekme po Sloveniji. Start pred Narodnim domom. — V soboto 17. na Bledu cilj avtomobilne vztrajnostne tekme pred hotelom Malner. V nedeljo 18. sept. povratek avtomobilistov z Bleda. Ob 15. uri motociklistične in kolesarske dirke. — Od 9. do 17. sept. popoldne teniške tekme na Kozlerjevem vrtu (po vremenskih razmerah). — V nedeljo 18. septembra, ob pol 21. uri v veliki dvorani Narodnega doma svečana razdelitev kolajin in zabavni večer. — Natančen program je objavljen v službenem glasilu »Sport« in na letakih.

LJUBLJANSKA POROTA.

Tiskovna pravda dr. Breziger- »Slovenec«. V soboto se je vršila pred ljubljanskim porotnim sodiščem razprava o tožbi bivšega narodnega predstavnika dr. Brezigerja zoper »Slovenčevega« odgovornega urednika Miho Moškrc. Povod razpravi je bil »Slovenec« članek iz časa volitev v konstituantto, v katerem se je očitalo dr. Brezigerju, ki je takrat kandidiral za JDS v mariborskem volilnem okrožju, verižništvo s kartami za moko. Po dolgem času je bil to prvi slučaj, da je prišlo v tiskovni pravdi do glavne razprave pred ljubljanskimi porotniki. Navadno izgine vsaka tiskovna pravda v pesek, ker si niti obtožitelj niti obtoženi zaradi naših zastrupljenih političnih razmer ne upajo riskirati porotniškega izreka. Razpravo je vodil dvorni svetnik Vedernjak, med porotniki pa smo opazili precej klerikalcev in tudi nemško brado gospoda Galleta. Moškrce je nastopil dokaz resnice. Zaslanih je bilo več prič, med njimi bivši deželni predsednik dr. Žerjav, ravatelj gospodarske zveze Juvan, dr. Hacin itd. Razprava je pokazala, da se je dr. Breziger za časa vojne, ko je bil nastavljen v žitnem zavodu na Dunaju, zelo aktivno udeleževal v jugoslovanski špijonaži. Priče so tudi povedale, da je s svojimi manipulacijami z močnimi kartami nameral val samo škodovati Avstriji. Zato je takrat užival popolno zaupanje dr. Korošca, kar pa seveda ni ovrnilo »Slovenca«, da ne bi bil teh močnih kart izigral ob zadnjih volitvah. Razprava se je končala s poravnavo. Moškrce je obžaloval krivico, ki jo je storil Brezigerju. Breziger pa se je zavezal plačati Moškrcu vse stroške. Tudi so se dogovorili, da »Slovenec« o teh rečeh ne sme nič več pisati.

Iz strok. organizacije.

Sestanek članov strokovnega društva železničarjev za Slovenijo se bo vršil v torek 6. t. m. ob 19. uri v gostilni Petan na Gosposvetski cesti. Dnevni red važen!

Gospodarstvo.

Slovesna otvoritev ljubljanskega velesejma se je izvršila v soboto ob 10. uri dopoldne. Otvoritev so se udeležili zastopniki trgovskih institucij. Otvoril ga je gospod minister dr. Spaho. — Poset sejma je bil posebno včeraj zelo številen.

— Ljubljanski trg. Naši trgi so prišli v neznosen položaj. Stojimo nasproti organizirani spekulaciji brez odpomoči. Maksimiranje cen povzroča pomanjkanje blaga, ker ga producent vnovič lahko drugod. Na trgu že dalj časa ni nikakih jaje in nič krompirja, in to ravno v času, ko ni nobenih zalog. Vsa jajca Slovenije pokupujejo po visokih cenah izvozne firme. To počete se bo nadaljevalo letošnjo zimno nedvomno še v večjem obsegu. — Glede goveje mesa vlada na trgu ugodno stanje. Velik del prebivalstva si lahko nabavi dobro blago po ceni 20 do 24 K za kilogram. V sled konkurence so cene pri ostalih mesarjih padle; najboljšje meso 28 do 32 K kg. — Teletine je v izobilju; 18 do 22 K kg. — Maksimalna cena za slanino se je določila na 58 K kg. Na trg je došla samo slaba slanina domačih prašičev, dobrega blaga nič, vzlic velikemu povpraševanju po slanini, ker ravno v jesenskih mesecih, ko so pošle zaloge, vlada največje povpraševanje. Perutnina se drži na stalnih cenah, 50 do 70 K par pišek. — Divjačina: jalcji nad 3 kg 80 K, pod 3 kg 60 K, jerebica 25 do 30 K. Glede zelenjave vlada velika mizerija. Ljubljansko okoliško polje je prazno. Zeljnatih jav ni, in še to, kar dojde, je slabe kvalitete. Maksimalna cena za zeljato glavo najboljšje vrste je 6 K, kislo zelje 10 K kg, ohrovt maksimalna cena za najboljšo glavo 6 K, solata 2 K, kolerabe 50 vin, komad, fižol luščen novi 10 K liter. Običnost se opozarja, naj ne prestopa samostalno, kot se to redno dela na ljubljanskem trgu, maksimalnih cen in naj ovadit nemudoma vsako višjo zahtevo. Če publika kupuje blago za vsako ceno, samo da je ima, potem je izključeno držati cene na trgu. Začasno pomanjkanje kake vrste blaga na trgu se potpi in nadomesti z drugim. — Cene žitnih izdelkov so letošnjo jesen neverjetno zrasle. Ječmen 10 K kilogram, oves 8 K, koruza 10 K, ajda 9 kron, leča 17 K, pšenica 10.50 K. Edino bela moka se drži še na ceni 18.50 K kg, in tudi v tem pogledu moramo z vso skrbjo zreti v bodočnost.

— 7 vagonov starega železa in 8-10 vagonov železnih ostružkov na prodaj. Direkcija državnih železnic kraljevine SHS v Subotici razpisuje natečaj za prodajo gorilmenovanih kolčin starega železa in železnih ostružkov. Med starim železom vsebuje dva vagona zgornjeno železo z 10-15% oksida, železni ostružki vsebujejo 10-20% oksida. Reflektanti naj vlagajo svoje pravilno taksirane ponudbe pisмено v zaprtih kuvertih in z napisom: »Ponuda na kupovinu starega gvozdja k br. 19082/21« najkasneje do 30. septembra t. l. do 12. ure opoldne pri Ekonomatu Su-

bottičke železniške direkcije v Subotici. Interesantom so pogoji tega natečaja pri trgovski in obrtniški zbornici v Ljubljani na vpogled.

Invalidski vestnik.

Slovesna organizacija volnih invalidov, vdov in sirot za Slovenijo ozemlje v Ljubljani prične z izdajanjem lastnega glasila »Vojni invalid«. Glavni urednik glasila je g. Meznarič Ivo. List bode izhajal 14 dnevno. Dopise je pošiljati na Uredništvo, Selenburgova ulica št. 6-II, na stropice. Naproša se vsa poverljiva, poročila, kakor tudi poedine invalide in vdove, da točno pošiljajo dnevno dopise in nabirajo naročnike. Moralna dolžnost vsakega voj. invalida in vdove je, da postane naročnik odnosno naročnica svojega glasila.

Sprejme se

Kontoristinja s prakso, spretna strojepiska, zmognata vsaj slovenske stenografije, in Zanesljiv skladiščnik, izučen pomočnik mešane stroke, natančen in energičen. Nastop službe v kratkem. Ponudbe s prepisi spricheval in zahtevami na tvrdko JANKO POPOVIČ, Ljubljana.

Obleke

moške, fantovske in deške, mikado, razglane, površnike, kožuhe, jahalne hlače, specialitete v otroških oblekah (kostumih) in drugo konfekcijo od najprilprostejšega do najfinejšega kroja v najboljši izdelavi ter razno suknjo, hlače in podloge nabavite najceneje edino le pri „KONFEKCIJSKI INDUSTRIJI FRANCE“.

Telefon št. 313.

FRAN DERENDA,

Ljubljana, Emonska cesta št. 8. Vdeležene »Ljubljanskega vzorčnega velesejma« Paviljon E, oddelok št. 52.

KAJO DELIC,
zlatar in draguljar
Ljubljana Hliserjeva ul. 4
priporoča svojo

zlatarsko in draguljarsko delavnico za nova dela in popravila vsake vrste, kakor tudi za pozlatovanje in posrebovanje. V zalogi ima zlatnine in srebrnine, poročne prstane po vseh uzorcih in merah, uhane i. t. d. Kupuje tudi zlato in srebro ter plačuje po najvišjih cenah, ali pa izmenjava za novo blago.

Sport.

Program »Sportnega tedna«. Ob 7. do 18. septembra se vrše tekme za prvenstvo Slovenije. — V sredo 7. septembra ob pol 17. uri na prostoru S. K. Iirije lahkoatletične tekme in rokometna tekma Jadran : Slavija. — V četrtek 8. septembra ob pol 12. uri propagandna štafeta skozi

mesto. Popoldan ob 14. uri plavalna tekma na Ljubljani. Ob pol 16. uri nogometna tekma dveh kombiniranih moštev ljubljanskih klubov na prostoru S. K. Iirije. Pri prvi pavzi je finale 100 m. Med prvo in drugo tekmo 300 m. Ob pol 18. uri reprezentanca Ljubljana : reprezentanca Celje. V prvi pavzi finale 200 m. — V soboto 10. septembra ob pol 1. uri na prostoru S.

Specialitete: ORION MARŠNER, PRAHA:

Čokolada alla Vaniglia
Mlečna čokolada
Lešnikova čokolada
Napolitanke
Mignon
Rohat Lakum
Bonboni z likerji
Bonboni dessert
Karamelle
Pepermint

Zaloga na debelo:
JOSIP VITEK, Ljubljana,
Krekov trg 8.

R. MIKLAUC
Ljubljana Pred škofijo št. 3 Lingerjeva ulica
priporoča
sukneno manufakturno
in pleteno blago
PRODAJA NA DEBELO IN NA DROBNO
USTALOVILJENO LETA 1069

ŠTAMPILJE
vseh vrst
CIRIL SITAR
LJUBLJANA
Sv. Petra cesta 15

AUTOMOBILI
motorji
KOLESA
PNEUMATIKA
vsi deli in oprema
en-gros en-detall
J. GOREC, Ljubljana,
Gospodarska cesta 14.
Semenj:
Paviljon H., št. 250.

Sprejme se

1 sirugar za meder lno (Messing-drucker), samostojen vesten delavec z večletno prakso in

5 ključavničarjev, dobro kvalificiranih za orodje, posebno za stanice in matice (Stanzen u. Schnitte). Plačilni pogoji po dogovoru.

Kranjske tovarne železne, ključavničarske in kovinske robe
"TITAN" d. d. Kamnik.

Borzni posredovalec
Dragan Vučković
posreduje pri nakupu in prodaji državnih in vrednostnih papirjev, zastavnice, deviz in valut
Zagreb, Sv. Duh 19.
Telefon 6-69.
Brzljavi: Vučkov Zagreb.

Ivan Zakotnik, mestni tesarski mojster

Telef. št. 379. Ljubljana, Dunajska cesta 46. Telef. št. 379.
Vsakovrstna tesarska dela, kakor: moderne lesene stavbe, ostrešja za palače, hiše, vile, tovarne, cerkve in zvonike; stropi, razna tla, stopnice, ledenice, paviljoni, verande, lesene ograje i. t. d.
Gradba lesenih mostov, jezev in mlinov.
Parna žaga. Tovarna furnirja.

Modna in športna trgovina za dame in gospode
P. Magdič
Ljubljana, nasproti glavne pošte. Telefon 430.
Na velesejmu paviljon H, št. 252.

Slovenska gradbena družba
z o. z.

Ljubljana Ljubljana

Tehniška pisarna v tovarni Keršič.

Izvršuje: vse vrste visokih in globokih stavb, betonske in železobetonske gradbe, vodne gradbe, električne centrale, izkoriščanje vodnih sil, moderne industrijske gradbe in mostne gradbe.

Posebnosti našega proizvoda: leseni polnostenski nosilci za strehe z velikimi razponi, lesena in kombinovana skladišča, tvorniško izdelovanje zložljivih stanovanjskih hišic.

Kolarski oddelek: izvršuje vse vrste luksuznih in tovarnih vozov, karoserij, samokolnic itd.